

Gécziné Dr. Bárdosi Eszter¹: A nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat

Debreceni Jogi Műhely, 2008. évi (V. évfolyam) 1. szám, Különszám (2008. január)

Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 21-én bocsátotta ki a 805/2004/EK rendeletet a nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat létrehozásáról. A rendelet tíz éves előkészítő munka eredményeként született meg és – a 30-32. Cikk kivételével, amelyek 2005. január 21-től hatályosak – 2005. október 21. napján lépett hatályba. Az egységes végrehajtható okiratig ugyan nem jutott el a szabályozás, a nem vitatott követelések esetén mégis nagy előrelépést jelent a határokon átnyúló végrehajtási eljárások felgyorsításában és hatékonyabbá tételében.

A rendelet várható gyakorlati hasznát vetíti előre az Európai Gazdasági- és Szociális Bizottság becslése, amely szerint az összes, más tagállamban végrehajtandó bírósági határozatnak a 90%-a nem vitatott pénzkövetelés, ezáltal az európai végrehajtható okirat útján lesz behajtható.²

A hazánkban is közvetlenül alkalmazandó rendelet érvényre juttatása új kihívások elé állítja a gyakorló jogászokat. A magyar jogszabályokétól eltérő szerkezet és szövegezés kissé szokatlan, de a rendelet által nyújtott előnyök miatt érdemes megküzdeni az értelmezés felmerülő nehézségeivel.

A rendelet szerint ugyanis, ha a nem vitatott követelésre vonatkozó határozatot, bíróság által jóváhagyott egyezséget vagy közokiratot a származási tagállamban európai végrehajtható okiratként hitelesítik, az egy másik tagállamban közbenső ún. exequatur eljárás nélkül végrehajtható. Elmarad tehát a végrehajtás szerinti tagállamban a végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás, ami tetemes időt és költséget takarít meg.

Hogy milyen időigényes a végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás, azt jól példázza egy a Győri Városi Bíróságon folyt ügy, amelyben egy Olaszországban 2004. szeptemberében kibocsátott fizetési meghagyást – az adós által a végrehajtási eljárásban, Magyarországon igénybe vett összes jogorvoslatot követően – végül 2006. szeptemberében nyilvánítottak Magyarországon végrehajthatónak a 44/2001/EK rendelet alapján.³

A 805/2004/EK rendelet éppen azt célozza, hogy szabadabb és gyorsabb legyen a tagállamok között a bírósági határozatok, egyezségek és közokiratok áramlása, és ne kelljen ilyen aránytalanul hosszú időt várniuk a hitelezőknek követelésük kielégítésére.

Ezen eljárás a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendeletben előírt végrehajthatóvá nyilvánítási eljárással összehasonlítva jelentős előnyökkel jár, amennyiben szükségtelenné teszi egy második tagállam bíróságának jóváhagyását az azzal járó késedelemmel és költségekkel együtt.⁴

A következőkben az európai végrehajtható okirat szabályozásának három súlyponti kérdését szeretném áttekinteni, nevezetesen a „nem vitatott” követelések fogalmát, az európai végrehajtható okiratként való hitelesítés feltételeit, és ennek a kulcsát, az alapeljáráásban

betartandó ún. „minimumszabályok” csoportját. Ezt követően a Győri Városi Bíróságon ill. a Mosonmagyaróvári Városi Bíróságon folytatott kutatás alapján arra a kérdésre próbálok választ találni, hogy az eltelt egy év alatt hogyan alakult a gyakorlat a 805/2004/EK rendelet alapján.

A nem vitatott követelések

A 805/2004/EK rendelet 3. Cikk (1) bekezdése szerint e rendeletet a nem vitatott követelésekre vonatkozó határozatokra, bírósági egyezségekre és közokiratokra kell alkalmazni.

A követelést akkor kell nem vitatottnak tekinteni, ha

- a) annak fennállását az adós a bírósági eljárás során kifejezett elismeréssel, illetve bíróság által jóváhagyott vagy az eljárás során a bíróság előtt kötött egyezséggel elfogadta;
- b) a bírósági eljárás során a származási tagállam joga szerinti eljárási szabályokkal összhangban az adós a követeléssel szemben nem emelt kifogást;
- c) miután a bírósági eljárás során korábban a követeléssel szemben kifogást emelt, ezt követően az adós nem jelent meg, illetve nem képviseltette magát a bírósági tárgyaláson, feltéve, hogy a származási tagállam joga szerint az ilyen magatartás a követelés vagy a hitelező által állított tények hallgatólagos elismerésének minősül;
- d) az adós azt közokiratban kifejezetten elismerte.

(2) E rendeletet az európai végrehajtható okiratként hitelesített határozatok, bírósági egyezségek és közokiratok megtámadása nyomán meghozott határozatokra is alkalmazni kell.

„A követelés nem vitatottságának esetei két csoportba sorolhatóak.”⁵ A nem vitatott követelések egyrészt azok, amelyekben az adós kifejezetten elismerte a követelést (a és d pont), másrészt pedig azok az igények, amelyekkel szemben az adós nem terjeszt elő védekezést (b és c pont).

Ez utóbbi csoportba, a b) pont alá sorolható például a fizetési meghagyás, amellyel szemben a kötelezett nem él ellentmondással. Szűkíti az európai végrehajtható okiratként hitelesíthető fizetési meghagyások körét a Pp.314.§-a a határokon átnyúló ügyekben, mivel nem bocsátható ki fizetési meghagyás, ha a kötelezettel nincs belföldön ismert lakóhelye, tartózkodási helye. A meg nem támadott fizetési meghagyások közül így csak azok esetében jöhet szóba az európai végrehajtható okiratként történő hitelesítés, ahol a Magyarországon lakó adósnak más tagállamban van fellelhető vagyontárgya, pl. nyaralója, egyéb ingatlana. Erre a problémára majd az európai fizetési meghagyásos eljárás jelenthet megoldást.

A bírósági meghagyások közül szintén a b) pontnak felel meg a Pp. 136.§ (2) bekezdésében foglalt eset, amikor az első tárgyalást mulasztó alperessel szemben bocsátanak ki bírósági meghagyást, majd az alperes nem nyújt be ellentmondást.

Ha az alperes ellentmondással él, azonban a Pp. 136/A.§ (4) bekezdése szerinti esetben az ellentmondás alapján kitűzött tárgyalást elmulasztja, az így „hatályában fenntartott bírósági meghagyás már a 3.cikk (1) bekezdés c.) pontja alá sorolható”.⁶

A gyakorlatban felmerült olyan eset, amelyben magyar jogosult az osztrák kötelezettel szemben először fizetési meghagyás kibocsátását kérte, majd ennek a Pp. 314.§ -a miatti megtagadását követően keresetet nyújtott be. Az alperes nem bocsátkozott perbe, a

keresetlevél és az idézés szabályszerű kézbesítése ellenére nem jelent meg a tárgyaláson, érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő, a felperes keresetét a bíróság felhívása ellenére nem vitatta. A felperes bírósági meghagyás kibocsátását nem kérte. A bíróság az alperest a felperes követelésének megfelelően ítélettel marasztalta. A felperes ezen ítélet európai végrehajtható okiratként való hitelesítését kérte. Ez esetben a követelés a Rendelet 3. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján minősül nem vitatottnak.⁷

A Rendelet 3. cikk (2) bekezdésében foglalt szabály igen hasznosnak tűnik gyakorlati szempontból. A bírósági eljárások során sokszor tapasztalható, hogy az adósok érdemi kifogások nélkül, időhúzás céljából terjesztenek elő jogorvoslati kérelmeket – ez gyakran fordul elő a végrehajtási eljárás megindulása után is. Ha az adósnak a végrehajtási eljárás megindulása után benyújtott jogorvoslati kérelem következtében „elveszne” a követelés nem vitatott jellege, akkor ez nagyon egyszerű eszköz volna az adósok számára ahhoz, hogy kivonják a követelés végrehajtását a Rendelet hatálya alól. A fenti szabály éppen ezt akadályozza meg azáltal, hogy az egyszer már európai végrehajtható határozatként hitelesített határozatok megtámadása nyomán hozott határozatokra is kiterjeszti a Rendelet tárgyi hatályát. Ez esetben tehát a vitatott határozat mégiscsak „nem vitatottnak” minősül.

Az európai végrehajtható okiratként való hitelesítés feltételei

A Rendelet 6. cikke határozza meg az európai végrehajtható okiratként való hitelesítés előfeltételeit:

(1) Egy tagállamban hozott, nem vitatott követelésről szóló határozatot a származási bírósághoz bármely időpontban intézett kérelem alapján európai végrehajtható okiratként kell hitelesíteni, ha:

- a) a határozat a származási tagállamban végrehajtható; és
- b) a határozatot nem a joghatóságra vonatkozóan a 44/2001/EK rendelet II. fejezetének 3. és 6. szakaszában megállapított szabályok megsértésével hozták; és
- c) a származási tagállam bírósági eljárása megfelel a III. fejezetben meghatározott követelményeknek, amennyiben a követelés a 3. cikk (1) bekezdésének b) vagy c) pontja értelmében nem vitatott; és
- d) a határozatot az adósnak a 44/2001/EK rendelet 59. cikke értelmében vett lakóhelye szerinti tagállamban hozták, a következő esetekben:
 - a követelés a 3. cikk (1) bekezdésének b) vagy c) pontja értelmében nem vitatott; és
 - egy személy, a fogyasztó által a foglalkozási vagy kereső tevékenységén kívüli célból kötött szerződésre vonatkozik; és
 - az adós a fogyasztó

A Rendelet 6. cikkének (1) bekezdése feltehetően fordítási nehézségek, illetve az Unió más hivatalos nyelveivel való terminológiai egyeztetés problémái miatt nem könnyen értelmezhető.

Az első feltétel, a származási tagállamban való végrehajthatóság, amelyhez a határozatnak a Vht. 13.§ -ában foglaltaknak kell megfelelnie. Molnár Judit szerző álláspontja szerint „a kérelmezés időbeli korlátja kizárólag a határozat végrehajthatóságához kapcsolódhat, ha ugyanis a határozat, egyezség, közokirat által tartalmazott követelés elévül, a határozat végrehajthatósága is megszűnik.”⁸

A gyakorlatban ezzel kapcsolatosan felmerülhet az a probléma, hogy az európai végrehajtható okiratot kibocsátó bíróság a hitelesítési eljárásnál hivatalból figyelembe veheti –e a követelés elévülését. Az általánosan elfogadott gyakorlat eddig a végrehajtás terén is az volt, hogy hivatalból nem vehető figyelembe a követelés elévülése, csak az arra történő hivatkozás esetén. Ha pedig a végrehajtási eljárás során a követelés elévülése vita tárgyát képezi a felek között, az végrehajtási perben, ítélettel dönthető el. A következetes gyakorlat ettől a hitelesítésnél sem térhet el: az elévülés nem vehető figyelembe hivatalból.

A 6. cikk (1) bek. b) pontja a 44/2001/EK rendelet biztosítási szerződésekkel ill. ingatlanokkal kapcsolatos kizárólagos joghatósági szabályaira utal, amelyeket az alapügyben hozott határozat nem sérthet meg, különben nem hitelesíthető európai végrehajtható okiratként.

A c) pont talán a legfontosabb feltételt fogalmazza meg, amely csak a „mulasztásos” határozaton alapuló nem vitatott követelésekre vonatkozik (tehát az egyezségekre és a közokiratokra nem). Ez a kritérium a kézbesítésre és az adós tájékoztatására vonatkozó minimumszabályok betartása, amelyekről az alapügyben gondoskodni kell a bíróságnak, különben a határozat nem lesz európai végrehajtható okiratként hitelesíthető.

A d) pont csak a fogyasztói szerződésekre, és ezek közül is csak a „mulasztásos” nem vitatott követelésekre vonatkozóan (tehát az egyezségekre és a közokiratokra nem) határoz meg többletfeltételt az első három ponton túlmenően. Ez a többletfeltétel azt jelenti, hogy amennyiben az adós a fogyasztó, a határozat csak akkor hitelesíthető európai végrehajtható okiratként, ha az adós lakóhelye szerinti tagállamban hozták meg azt. Vagyis a fogyasztói szerződéseknél gyengébb pozícióban lévő adóssal szemben nem engedi meg a rendelet a végrehajtható határozatok szabadabb – végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás nélküli – áramlását. A fogyasztói szerződések fogalmát a Rendelet nagyon tágan határozza meg, minden foglalkozási vagy kereső tevékenységen kívüli célból kötött ügyletet ide sorol. Ezzel „az európai végrehajtható okirat jelentőségét a gyakorlatban feltehetően a gazdasági társaságok közötti forgalomra korlátozza”⁹.

A minimumszabályok

A nem vitatott követelésekre vonatkozó eljárások minimumszabályai azokat a feltételeket jelentik, amelyeket a végrehajtás alapjául szolgáló határozat meghozatalához vezető eljárásban be kell tartani, mert enélkül a határozat nem hitelesíthető európai végrehajtható okiratként. A minimumszabályok teljesítése az „ára” annak, hogy a tagállamok egymás határozatainak végrehajtását beengedjék területükre saját államuk külön hozzájárulása nélkül. Az elismerési eljárás biztosította garanciákat pótolják az alapeljárásban betartandó kézbesítési és tájékoztatási szabályok, amelyek az adós védelmét, a védekezés lehetőségét szolgálják.

A Rendelet alapján a tagállamoknak nem kötelező a saját eljárásjogukat a minimumszabályokban megszabott követelményekhez igazítani, azonban amelyik tagállam ezt nem teszi, eselik attól, hogy a határozatait más tagállamokban európai végrehajtható okirat útján hajtsák végre.

A Pp. kézbesítési szabályainak módosításával Magyarország eleget tett ezeknek a követelményeknek.¹⁰

A Rendelet 13. és 14. cikke szabályozza részleteiben a kézbesítési szabályokat.

13. Cikk Kézbesítés az adós általi kézhezvétel bizonyítékával

(1) Az eljárást megindító irat vagy azzal egyenértékű irat a következő módok valamelyikével kézbesíthető az adós részére:

- a) személyes kézbesítés, amelynél az átvétel dátumát tartalmazó átvételi elismervényt az adós aláírja;
- b) személyes kézbesítés a kézbesítést végző illetékes személy aláírásával ellátott irattal igazolva, amely megállapítja, hogy az adós átvette az iratot vagy jogosulatlanul visszautasította annak átvételét, valamint megadja a kézbesítés dátumát;
- c) postai kézbesítés, amelynél az átvétel dátumát tartalmazó átvételi elismervényt az adós aláírja és visszaküldi;
- d) elektronikus kézbesítés például faxon vagy e-mailben, amelynél az átvétel dátumát tartalmazó átvételi elismervényt az adós aláírja és visszaküldi.

(2) A bírósági tárgyalásra való idézés vagy az (1) bekezdésnek megfelelően kézbesíthető az adósnak, vagy az ugyanazon követelés ügyében tartott előző bírósági tárgyaláson szóban közölhető vele, amit azon előző bírósági tárgyalás jegyzőkönyvében is rögzíteni kell.

14. cikk

Kézbesítés az adós általi kézhezvétel bizonyítéka nélkül

(1) Az eljárást megindító irat vagy azzal egyenértékű irat, valamint a bírósági tárgyalásra való idézés a következő módok valamelyikével is kézbesíthető az adós részére:

- a) személyes kézbesítés az adós személyes címére, az adóssal egy háztartásban élő vagy az ott foglalkoztatott személyek részére;
- b) ha az adós önálló munkavégző vagy jogi személy, személyes kézbesítés az adós üzlethelyiségében, az adós alkalmazásában álló személyek részére;
- c) az irat elhelyezése az adós levélszekrényében;
- d) az irat elhelyezése egy postahivatalban vagy az illetékes hatóságoknál, és az adós levélszekrényében egy írásos értesítés elhelyezése a letétről, azzal a feltétellel, hogy az írásos értesítés egyértelműen bírósági iratként jelöli meg az irat jellegét, illetve utal arra, hogy a kézbesítés ezen értesítéssel megtörténtnek tekintendő, és ezáltal a határidők számítása megkezdődött;
- e) postai kézbesítés a (3) bekezdés szerinti bizonyíték nélkül, ha az adós címe a származási tagállamban van;
- f) a kézbesítést automatikus megerősítő rendszerrel igazoló elektronikus értesítés, feltéve, hogy az adós előzetesen kifejezetten elfogadta e kézbesítési módot.

(2) E rendelet alkalmazásában az (1) bekezdés szerinti kézbesítés nem elfogadható, ha az adós címe nem ismert kellő bizonyossággal.

(3) Az (1) bekezdés a)-d) pontja alapján történő kézbesítést a következőkkel kell igazolni:

- a) a kézbesítést foganatosító illetékes személy által aláírt irat, amelyen fel kell tüntetni a következőket:
 - i. az igénybe vett kézbesítési mód; és
 - ii. a kézbesítés dátuma; és

iii. ha az iratot nem az adósnak kézbesítették, az iratot átvevő személy neve és az adóshoz való viszonya;

vagy

b) a kézbesített iratot átvevő személytől származó átvételi elismervény, az (1) bekezdés a) és b) pontjának alkalmazásában.

A fentiekből kitűnik, hogy a fő kézbesítési forma az adós általi kézhezvétel bizonyítékával történő kézbesítés, de megengedett – nemcsak sikertelen személyes kézbesítés esetén – a kézhezvétel bizonyítéka nélküli kézbesítés is, amellyel az adósnak lehetőséget biztosítanak a küldemény megszerzésére. Ilyenkor az adóssal egy háztartásban élő személy, vagy az adós alkalmazottja veszi át a küldeményt, sőt megengedett a levélszekrény útján való kézbesítés is, ill. a küldemény postahivatalban való elhelyezése az adós értesítésével a bírósági irat érkezéséről. Mindezeket a kézbesítési módokat és a kézbesítés idejét azonban igazolnia kell a kézbesítést fogantató személynek az aláírásával ellátott irattal.

A származási tagállamban élő adóssal szemben megkövetelt kézbesítési szabályok egészen liberálisak, hiszen még az ilyen igazolás nélküli postai kézbesítés is megengedik. Ennél a magyar Pp. szigorúbb feltételeket támaszt.

A Pp. szerinti kézbesítési módok közül a Rendelet alapján egyedül a hirdetményi kézbesítés van kizárva a 14. cikk (2) bekezdése alapján, mivel ez az adós kézhezvételének bizonyítéka nélküli kézbesítést nem engedi, ha az adós címe nem kellő bizonyossággal ismert.

Molnár Judit álláspontja szerint a minimumszabályok egységesen alkalmazandóak a határozat, a bírósági egyezségek és a közokiratok esetén.¹¹

Ez a vélemény vitatható. Abból indul ki, hogy a Rendeletnek a bírósági egyezségekre és közokiratokra vonatkozó külön szabályai meghatározzák, mely cikkelyek nem alkalmazhatók a határozatokra vonatkozóak közül. Mivel ezek nem sorolják fel a minimumszabályokat, akkor tehát azok alkalmazhatók. Nem helyes ez a következtetés, hiszen a Rendelet 12. cikk (1) bekezdése egyértelműen meghatározza a minimumszabályok alkalmazási körét. Ezek csak a „mulasztásos”, tehát az adós részvétele nélküli eljárásokban hozott határozatokra vonatkoznak, hiszen az adós távolléte esetére határoznak meg garanciákat.

A kézbesítési szabályok betartásának vizsgálata merült fel gyakorlati problémaként a hivatkozott mosonmagyaróvári ügyben. A kérdés úgy vetődött fel, hogy a rózsaszín tértivevényvel Ausztriába kézbesített keresetlevél és idézés címzett általi visszautasítása, amelyet a postai kézbesítő dátummal, aláírásával igazolt, megfelel –e a Rendeletnek. Ez az eset a jogszabály 13. cikk b.) pontja alá sorolható.

Gyakorlati tapasztalatok a Rendelet alkalmazása terén

A Rendelet gyakorlati érvényesülését tanulmányozva a Győri Városi Bíróságon a 2005 októbere után indult azon ügyeket vizsgáltam meg, amelyeket a bírósági lajstromban a végrehajtási ügyek között „tanúsítvány”, vagy „végrehajtási tanúsítvány” megjelöléssel tartanak nyilván. A kutatás célja az volt, hogy áttekintsem, milyen típusú ügyekben keletkezik európai végrehajtható okirat, és valóban gyorsabb –e a végrehajtás elrendelése, mint a 44/2001/EK rendelet alapján.

A Rendelet hatálybalépését követő időszakban (2006. december közepéig) 11 ilyen ügy indult, azonban az iratok áttekintése alapján kiderült, hogy valamennyi a 44/2001/EK rendelet

hatálya alá tartozik, a 805/2004/EK rendelet alá tartozó végrehajtási ügy a bíróságon nem folyt még.

Érdekessége volt az egyik végrehajtási ügynek, hogy a benyújtott iratok alapján úgy tűnt, mindenben megfelelt volna a 805/2004/EK rendeletnek, mégis a 44/2001/EK rendelet alapján kérték az osztrák határozat végrehajthatóvá nyilvánítását. Ez természetesen nincs kizárva, tehát az ügyfél választásán múlik, melyik rendelet alapján kéri a végrehajtást.

A Mosonmagyaróvári Városi Bíróságon egyetlen ügyben kérték a határozat európai végrehajtható okiratként történő hitelesítését.

2006. december 8-án, a „Polgári Jogi Igények határon átívelő végrehajtása” című konferencián – amelyet a Budapesti Ügyvédi Kamarában szerveztek – a Budai Központi Kerületi Bíróság elnökhelyettese beszámolt arról, hogy a BKKB-n összesen mintegy félszáz olyan ügy indult, amelyek a határozatok külföldi végrehajtásával kapcsolatosan a 44/2001/EK rendelet és a 2201/2001/EK rendelet hatálya alá tartozik. A 805/2004/EK rendelettel kapcsolatban pedig még egyetlen ügy sem folyt.

A győri és a mosonmagyaróvári kutatás, valamint az említett konferencián elhangzottak alapján egyértelmű, hogy a 805/2004/EK rendeletnek nincs még kialakult gyakorlata.

Mi lehet az oka annak, hogy a Rendelet hatálybalépése óta eltelt több, mint egy év alatt nem indult számottevő európai végrehajtható okirattal kapcsolatos ügy az érintett bíróságok előtt?

Erre a kérdésre több lehetséges válasz körvonalazódik. A gyakorlat hiányának egyik oka az lehet, hogy a Rendelet és az általa biztosított előnyök még nem váltak igazán ismertté az ügyvédek körében, így nem is kezdeményeznek ilyen eljárásokat. Most kezdik csak megismerni az ügyvéd kollégák, erre utal az említett mosonmagyaróvári ügy is, amelyben a felperes ügyvédje először a 44/2001/EK rendelet alapján kérte a határozat végrehajthatóságának tanúsítását, majd rövid idő elteltével – feltehetően ekkor észlelte, hogy már az új Rendelet is alkalmazható az ügyben – kérte a 805/2004/EK rendelet alapján is a hitelesítést. A budapesti konferencián elhangzottak is arra engednek következtetni, hogy az ügyvéd kollégák is most ismerkednek az új jogszabállyal és próbálnak megküzdeni az értelmezési nehézségekkel.

További gátja lehet még a 805/2004/EK rendelet érvényesülésének a fizetési meghagyások külföldi lakosokkal szembeni érvényesíthetlensége, a már említett korlátozás a Rendeletben, amely a fogyasztói szerződéseket kiveszi a jogszabály hatálya alól.

Összegezve a dolgozat írása és a bírósági kutatás során tapasztaltakat, alappal feltételezhető, hogy egy későbbi időpontban – egy, másfél év eltelte után – végzendő ismételt vizsgálat több adattal szolgál a Rendelet érvényesülésével kapcsolatban.

-
- 1 Gécziné dr. Bárdosi Eszter, Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Polgári Jogi és Polgári Eljárásjogi Tanszék, PhD hallgató, témavezető: Dr. Szabó Imre tanszékvezető egyetemi docens.
 - 2 Hilgers, Hans Anton : „Europaischer Vollstreckungstitel”, Wissenschaftliche Dienste des Deutschen Bundestages, 2005/72 Der Aktuelle Begriff, www.bundestag.de (2005.10.06.)
 - 3 A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság Elnökhelyettese 2006.El.XIV.A.10/3.számú kutatási engedélye alapján: a Győri Városi Bíróságon folyt 0801-55.vh.1635/2006. számú végrehajtási eljárás.
 - 4 Az Európai Parlament és a Tanács 805/2004/EK rendelete a nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat létrehozásáról, továbbiakban a Rendelet Preambulumának (9) pontja.
 - 5 Molnár Judit: „A nem vitatott követelések jelentősége és meghatározása a 805/2004/EK Rendelet és előzményei tükrében”, Magyar Jog, 2006/1., 31-35.
 - 6 Harsági Viktória: „A nem vitatott követelések végrehajtása az Európai Igazságügyi Térségben”, Európai Jog 2005/6. 23-31.
 - 7 A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság Elnökhelyettese 2006.El.XIV.A.10/3.számú kutatási engedélye alapján: a Mosonmagyaróvári Városi Bíróságon folyt G.20.109/2006. sz. per.
 - 8 Molnár Judit: Az Európai Parlament és a Tanács 805/2004/EK rendelete a nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat létrehozásáról. In: Polgári Eljárásjogi szabályok az Európai Unió jogában szerk.: Wopera Zsuzsa, Wallacher Lajos, Budapest, Complex Kiadó Kft. 2006, 432.
 - 9 Depping, André: Europaischer Vollstreckungstitel für unbestrittene forderungen ab Oktober 2005, www.rechtpraktisch.de (2004.08.06.)
 - 10 A 2004. évi LXV. törvény a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó szabályokat tartalmazó egyes törvények módosításáról, illetve a végrehajtási eljárásról szóló 1994. évi LIII. Törvény jogharmonizációs célú módosításáról 1-4. §.
 - 11 Molnár Judit: Az Európai Parlament és a Tanács 805/2004/EK rendelete a nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat létrehozásáról. In: Polgári Eljárásjogi szabályok az Európai Unió jogában szerk.: Wopera Zsuzsa, Wallacher Lajos, Budapest, Complex Kiadó Kft. 2006, 449.